

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Testul 1

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Muzeul Căilor Ferate, situat pe Calea Griviței nr. 193 B, din București, oferă posibilitatea de a cunoaște istoria rețelei feroviare române. [...]

Istoricul muzeului

Theodor Balș a fost primul care s-a gândit, încă din 1924, să păstreze pentru generațiile viitoare tot ceea ce ar putea reprezenta un document istoric cu privire la nașterea și dezvoltarea Căilor Ferate Române. Și tot Theodor Balș a fost cel care, în anul 1937, a semnat Ordinul prin care se lua hotărârea înființării unui muzeu de cale ferată, din dorința de a contribui la „instruirea profesională a personalului CFR” și, totodată, la promovarea instituției „prin aceea că publicul care va vizita acest muzeu își va putea da seama de vasta și variata activitate a căii noastre ferate, cu bogățiile și frumusețile țării noastre, frumuseți accesibile prin mijloacele de transport oferite de CFR”.

În 10 iunie 1939, a luat ființă primul muzeu cu specific feroviar* din România, denumit în acea perioadă și „Muzeul ceferiștilor”. Muzeul a fost inaugurat cu ocazia mării sărbători „Ceferiada”, organizată cu prilejul aniversării a 70 de ani de la inaugurarea liniei București – Giurgiu, și a fost deschis în zona stadionului Giulești. [...]

Din păcate, soarta muzeului, deschis într-o zi de mare sărbătoare, a fost tristă. În ziua de 4 aprilie 1944, muzeul a fost grav avariat* de bombardamentele asupra complexului feroviar Gara de Nord. Ceea ce a scăpat în urma bombardamentului a fost adăpostit într-o sală aflată la subsolul Palatului Administrativ al CFR din Bulevardul Dinicu Golescu nr. 38. [...]

În anii '50, a apărut din nou ideea înființării unui muzeu feroviar în România. Pentru acest muzeu, a fost folosită o clădire aflată în vecinătatea stației Gara de Nord.

Ce poți vedea la Muzeul Căilor Ferate Române

În sala numărul 1, sala principală, s-a inaugurat, în decembrie 2011, cea mai mare machetă* feroviară din România. Aceasta are dimensiunile de 14,4 x 4 metri, are 260 de metri de șine dispuse pe trei niveluri și este complet automatizată. Odată cu punerea în funcțiune a acesteia, numărul de vizitatori a crescut substanțial, întrucât este principalul punct de atracție al muzeului.

Sala principală adăpostește numeroase machete de locomotive și vagoane în miniatură, realizate în anii '50 și '60 și restaurate complet. O altă atracție este macheta renumitei locomotive cu abur Pacific. [...]

În 2012 muzeul a fost redeschis după o perioadă îndelungată în care accesul publicului a fost interzis și acum intrarea în muzeu se face prin poarta situată pe peronul liniei 14 a Gării de Nord.

adaptare după www.seebucharest.ro

*feroviar – referitor la calea ferată

*avariat – care a suferit o avarie; stricat, deteriorat

*machetă – (aici) reproducere la scară redusă a trenurilor și a șinelor de cale ferată

Textul 2

Cu Tatăl vorbesc românește. Ca întotdeauna. Pentru că el cu mine – și în general – vorbește doar românește, pentru că germana o înțelege foarte puțin și săseasca deloc. Îmi spune povestea trenului, care poate fi uneori un tren rău, când te îndepărtează de cei dragi ai tăi, și care e și un tren bun atunci când te apropie de ei.

De la o vreme Tatăl e mai mult pe drum, cu trenul. Acum lucrează tare departe de București și trebuie mereu să urce în tren și să rămână plecat pentru mai mult timp, până să poată urca din nou și reveni pentru scurtă vreme acasă. Dacă trenul știe când face bine și când face rău, vreau să aflu.

— Trenul știe doar ce știi și tu. Un singur lucru știe trenul mai bine decât tine: știe că va exista cu siguranță încă un drum, în direcție opusă. Există mereu un dus și un întors, un încolo și un încoace. Ți-o amintesc neîncetat roțile sale, acolo jos. Ia ascultă! Mereu îți spun: „Te duc – te-aduc! Te duc – te-aduc!”.

Ascult. Prin urmare asta e! Tucăitul monoton al trenului în timp ce aleargă e glasul roților! Nici vorbă de tuduk-tuduk! Ce vrea să spună e că acum mă duce, dar că mă va și aduce degrabă înapoi! E bine. E liniștitor. E totuși un tren bun. [...]

Trenul oprește din nou, însă de data asta nu se zărește doar o căsuță singuratică de gară, ci un oraș cât toate zilele.

— Suntem la Brașov – spune Tatăl, iar eu știu că în germană suntem la *Kronstadt*. Numele marelui oraș e rostit la noi în localitate în fiecare context mai important. Toți care au de rezolvat vreo treabă și care au de mers pe undeva, merg la Brașov. Sau la *Kronstadt*. [...]

— Aici trenul o să stea ceva mai mult. Trebuie schimbată locomotiva.

La șuvoiul meu de întrebări, Tatăl răspunde pe rând. Aflu că trenul cu care mergem nu e format doar din vagoane așa ca ăsta. Vagoanele toate la un loc au nevoie de un motor, și ăla e în locomotivă. Iar aici ea trebuie schimbată, pentru că cea de acum nu mai are destulă putere. Imediat urmează munții cei înalți și trenul trebuie să treacă dincolo de ei. Până acum locomotiva a fost una *diesel*, acum în fața trenului vine legată una electrică. E mai puternică și poate trage după ea vagoanele toate, peste munți.

Parcă o văd, locomotiva electrică, încovoiată sub povara lanțului cu care trage de vagoane ca de niște catări îndărătnici, peste culmile albe și legănate ale munților. Oare drumul pe care îndată îl vom străbate o mai fi fost cutreierat până acum? Sau suntem primii care mergem pe el?

Răspunsul Tatălui m-a cam dezamăgit. E mai palpitant să fii primul pe undeva, peste tot, oriunde! [...] Îmi place totuși să-mi închipui că suntem primii care vom străbate drumul pe care tocmai pornim, pe șinele lui de fier ce ne urcă, aidoma unei scări, până pe creasta muntelui. Prin fereastra închisă a vagonului privesc la vegetația tot mai buruienosă, de o abundență sălbatică, furișându-se până la șine cum se repede un câine la o mașină, la pădurea când aproape, când la o aruncătură de băț, la povârnișurile tot mai abrupte și la văile săpate adânc în stâncă, pe ale căror podele trenul șerpuiește tot mai leneș, gâfâind „te duc..., te duc..., te duc...”. Puțin mai devreme, când am pornit din Brașov, încă mai alerga sprinten, însă îndată a încetinit simțitor, cu toată locomotiva sa electrică. Cine se pune pe un drum neumblat, trebuie să meargă cu grijă. Și...

Suntem în întuneric. Uite-așa. Fără nicio veste. Pădurea a venit deodată foarte aproape de tren, învăluindu-l în freamăt, și din ambele părți, de sub ferestrele vagonului, au urcat ziduri de piatră care s-au întâlnit deasupra noastră și ne-au condus în noapte.

Nu durează mult și suntem din nou afară. Până să-mi dau seama ce va fi fost valul acesta de întuneric, Tatăl îmi explică zâmbind că tocmai am trecut printr-un tunel. Și până să aflu mai exact ce-i aia, ne năpustim în următorul.

Trenul a luat viteză și aleargă prin beznă, de data asta pentru o bună bucată de vreme. Doar când și când, pe lângă ferestre afară fulgeră licărul unui bec aidoma unei rândunici de lumină. Pot doar să sper că ne găsim pe un drum care a mai fost umblat. În clipele astea, când întunericul domnește peste tot, mi-e greu să dau crezare lui „Te duc – te-aduc!”.

Pe urmă devine plăcut. De alături îmi ajunge la ureche glasul familiar al Tatălui, ceva mai strident din cauza luptei cu freamătul nopții:

— Acum suntem adânc sub munte.

Claudiu M. Florian, *Vârstele jocului. Strada Cetății*

**catâr* – animal domestic; (fig.) om încăpățânat

**abundență* – cantitate mare, belșug, bogăție

**abrupt* – prăpăstios, greu accesibil

**învăluind* – înconjurând

**strident* – sunet, zgomot ascuțit și puternic, pătrunzător; lipsit de armonie, neplăcut la auz

**beznă* – întuneric

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul pentru cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

A.

1. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din Textul 1. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Muzeul Căilor Ferate Române se află în București.		
În 2011, s-au împlinit 70 de ani de la înființarea liniei București – Giurgiu.		
Theodor Balș este cel care a inițiat proiectul unui muzeu feroviar.		
Muzeul a funcționat cu întreruperi în aceeași clădire.		

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Muzeul Căilor Ferate Române a fost înființat în anul:

- a) 1924.
- b) 1937.
- c) 1939.
- d) 1944.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din Textul 2. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Orașul Brașov mai este numit și Kronstadt.		
Trenul în care se află Tatăl și fiul intră de două ori în tunel.		
La Brașov, se schimbă locomotiva <i>diesel</i> cu una electrică.		
Tatăl nu are răbdare să îi răspundă copilului la toate întrebările.		

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

La un moment dat, trenul în care călătoresc cei doi încetinește din cauza:

- a) apariției unui câine.
- b) intrării în tunel.
- c) locomotivei *diesel*.
- d) vântului puternic.

2 puncte

Răspunsul corect: .

5. Explică, în două – trei enunțuri, de ce copilul și-ar fi dorit să fie primul care merge pe drumul printre munți. **6 puncte**

6. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut dintre Textul 1 și Textul 2.

4 puncte

7. Prezintă, în 20 – 30 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ, valorificând Textul 2.

6 puncte

8. Ai alege trenul pentru a face o călătorie? Motivează-ți răspunsul în 20 – 50 de cuvinte, valorificând unul dintre cele două texte date.

6 puncte

B.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul din Textul 2 al cuvântului subliniat.

2 puncte

NĂPUȘTÍ, năpuștesc, vb. IV. 1. Refl. A se repezi asupra cuiva sau undeva (adesea cu intenții agresive); a năvăli, a tăbări; a da buzna. 2. Tranz. (Înv. și reg.) A lăsa în părăsire; a abandona; a neglija. – Din sl. napustiti.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvântul în care numărul literelor este diferit de numărul sunetelor este:

- a) acestea.
- b) dezamăgit.
- c) generațiile.
- d) macheta.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3. Scrie, în fiecare casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Marginile sunt atinse de ramurile copacilor.

- a) fereaștrăi;
- b) ferestrei;
- c) ferestrii;
- d) la fereaștră.

4 puncte

Răspunsul corect: .

B. — Băiete, gălăgie în tren!

- a) nu face;
- b) nu faci;
- c) nu fă;
- d) nu făcea.

4 puncte

Răspunsul corect: .

C. Prietenul l-am invitat la muzeu nu a mai venit.

- a) care;
- b) cine;
- c) pe care;
- d) pe cine.

4 puncte

Răspunsul corect: .

4. Rescrie secvența „culmile albe și legănate ale munților”, modificând numărul primului substantiv.

4 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”.

4 puncte

În secvența preluată din Textul 1, „Sala principală adăpostește numeroase machete de locomotive și vagoane în miniatură, realizate în anii '50 și '60 și restaurate complet.”:

Enunțul	Adevărat	Fals
sunt trei predicat verbale;		
cuvântul „sala” are funcție sintactică de subiect;		
există un complement circumstanțial de mod;		
cuvântul „principală” are funcție sintactică de atribut substantival.		

6. Redactează, în câte un enunț, două reguli care ar trebui respectate într-un muzeu al trenurilor. În redactarea răspunsului tău, vei utiliza:

- un verb impersonal;
- un numeral cardinal.

8 puncte

7. Rescrie enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice fel.

4 puncte

Copacile căzute pe șine îi crează m-ai multe dificultăți trenului decât drumul abrupt.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Motivează, în minimum 20 de cuvinte, faptul că fiecare cultură are preocuparea de a-și transmite valorile generațiilor următoare, valorificând informațiile din Textul 1 și experiența personală sau de lectură.

6 puncte

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care prezinți o întâmplare petrecută în tren, la care participă Tatăl și fiul, pornind de la fragmentul:

„Pe urmă devine plăcut. De alături îmi ajunge la ureche glasul familiar al Tatălui, ceva mai strident din cauza luptei cu freamătul noapții:

— Acum suntem adânc sub munte.” (Claudiu M. Florian, *Vârstele jocului. Strada Cetății*).

14 puncte

În redactarea răspunsului tău, trebuie:

- să respecti succesiunea logică a evenimentelor;
- să integrezi o descriere de tip portret;
- să valorifici alte două informații din Textul 2 decât cele din cerință.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei dezvolta subiectul propus și vei respecta numărul de cuvinte indicat.
